

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2024/25-2025/26
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2025/26

1. Podstawowe informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Współczesna krytyka artystyczna
Kod przedmiotu*	3
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Sztuk Pięknych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Sztuk Pięknych
Kierunek studiów	Sztuki Wizualne
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok (4 semestr)
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr Anna Steliga
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Sem. 4:

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	30								3

* - godziny realizowane w ramach rozszerzenia przedmiotu

1.2. Sposób realizacji zajęć

✓ zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną w sem.: 4

egzamin w sem.: 4

2. Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte na przedmiotach: historia sztuki, Teoria sztuki oraz Analiza Sztuki Współczesnej

3. cele, efekty uczenia się, treści Programowe i stosowane metody Dydaktyczne

3.1 Cele przedmiotu

C1	Budowanie kontekstu myślowego nowych zjawisk artystycznych
C2	Wspomaganie działań artystycznych poprzez teoretyczną refleksję oraz interpretację
C3	Współtworzenie obrazu życia artystycznego
C4	Ukazanie artystów uprawiających krytykę artystyczną
C5	Towarzyszenie zjawiskom sztuki na zasadzie współuczestnictwa poprzez teksty krytyczne
C6	Umiejętność odczytywania intencji i myśli klasycznych i współczesnych krytyków sztuki zawartych w ich tekstach

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student rozpoznaje dzieła najważniejszych reprezentantów sztuki tego czasu na świecie i w Polsce. Zna charakterystykę środków ekspresji artystycznej rozwijanych od czasów neoawangardy do dziś. Potrafi analizować, interpretować i oceniać dzieła sztuki współczesnej w kontekście historii sztuki i współczesnej kultury.	K_Wo3,
EK_02	Student wskazuje i tłumaczy różnorodność zjawisk w sztuce współczesnej (np. event, videoart, sztuka nowych mediów, happening, performance itp.) Wskazuje ich wzajemne relacje w procesie twórczym	K_Wo5,
EK_03	Student ma umiejętność elastycznego myślenia i potrafi krytycznie wyrażać swoją opinię, a także podjąć refleksję na tematy naukowo-artystyczne w formie wystąpienia pisemnego z wykorzystaniem technik multimedialnych lub ustnego.	K_Uo6,
EK_04	Student przejawia postawę aktywnego uczestnictwa we współczesnej kulturze wizualnej i czyni to bezstresowo. Ma zdolność do samodzielnego i krytycznego myślenia także podczas własnych działań twórczych.	K_Ko4,
EK_05	Posiada umiejętność formułowania idei posługując się zdobytą wiedzą, analizą i interpretacją oraz kompetencje do tworzenia własnej, niezależnej, krytycznej opinii	K_Ko5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Co to jest sztuka? – próba definicji, rys historyczny i współczesny, granice w sztuce. Czym jest krytyka artystyczna? – analiza triady: krytyk – dzieło – odbiorca, typologia krytyki artystycznej
Podział wartości związanych z dziełem sztuki według Romana Ingardena
Historia krytyki sztuki w Polsce (wpływ klasycyzmu, romantyzmu i realizmu na rozwój polskiej myśli o sztuce, impresjonizm i symbolizm w recenzjach krytycznych, krytyka sztuki okresu międzywojennego, sztuka „nowoczesna” w krytyce lat 50-tych XX wieku, dekady lat 60-tych i 70-tych w sztuce i krytyce)
Oblicza polskiej sztuki lat 80-tych
Sztuka krytyczna lat 90-tych i jej przejawy.
Sztuka najnowsza w Polsce (sztuka po 2000 roku i pierwszej dekady XXI wieku)
Analiza twórczości krytycznej Mieczysława Porębskiego. Praca z tekstami z „Pożegnania z krytyką”.
Cenzura jako element światopoglądowy. Kondycja krytyki artystycznej i jej wpływ na polską sztukę najnowszą.
„Nie zwalczamy ani sztuki nagiej, ani wolnej, tylko brzydką” – analiza wybranych dzieł skandalizujących i tekstów krytycznych na ich temat (m.in. Michał Anioł „Sąd Ostateczny”, Manet „Olimpia”, Klimt „Alegoria fakultetów”, Beyus „Zając pokoju”, Koons „Made In Heaven”)
Analiza tekstów krytyków i artystów współczesnych m.in. Ujmy (praca z blogiem <i>Krytyk na skraju</i>), Kowalczyk, Banasiaka, Gorczyca, Boruty, Sawickiej.
Konstruowanie tekstu krytycznego na podstawie rozpraw krytyków amerykańskich (m.in. krytyka A. Danto, teoria C. Greenberga)

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Formy zajęć dydaktycznych (w, ćw,)
EK_01	DYSKUSJA, REFERAT, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, EGZAMIN USTNY.	W
EK_02	DYSKUSJA, REFERAT, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, EGZAMIN USTNY.	W
EK_03	DYSKUSJA, REFERAT, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, EGZAMIN USTNY.	W
EK_04	DYSKUSJA, REFERAT, PROJEKT, SPRAWOZDANIE,	W

	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, EGZAMIN USTNY.	
EK_o5	DYSKUSJA, REFERAT, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, EGZAMIN USTNY.	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział, przygotowanie dwóch prac pisemnych, zaliczenie z oceną na podstawie prac zaleconych do wykonania.</p> <p>Ocena bdb: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem, uzupełnianie informacjami z innych źródeł (np. z branżowych pism o sztuce czy z literatury uzupełniającej); czynny udział w zajęciach, dociekliwość podczas wspólnej interpretacji prezentowanych obiektów pod kątem ich form, znaczeń i emocjonalnego oddziaływania; kompletne wykonanie ćwiczeń obligatoryjnych; ogólne, zauważalne zainteresowanie sztuką (np. student np. prenumeruje pisma o sztuce, kolekcjonuje książki o sztuce, uczęszcza na wernisaże):</p> <p>Ocena + db: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem, uzupełnianych samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami na temat stanowiący przedmiot nauczania; aktywny udział w zajęciach i dyskusjach związanych z prezentowanymi obiektami pod kątem ich form, znaczeń i emocjonalnego oddziaływania; staranne wykonanie ćwiczeń obligatoryjnych i zaangażowanie w wykonanie zaleconych prac.</p> <p>Ocena db: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem: skupiony udział w zajęciach, gotowość i zdolność zabierania głosu w dyskusjach o prezentowanych obiektach, ewentualnie po zachęcie ze strony nauczyciela, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych i zaangażowanie w wykonanie zalecanych prac.</p> <p>Ocena + dst: średnie opanowanie materiału objętego programem (luki w wiadomościach o charakterze szczegółowym). Gotowość zabierania głosu w dyskusjach o prezentowanych obiektach, przede wszystkim w odniesieniu do ich formy, po zachęcie ze strony nauczyciela; poprawne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.</p> <p>Ocena dst: luki w wiadomościach objętych programem, z szansą ich wypełniania (ewentualnie przy pomocy nauczyciela). Bierność podczas dyskusji o prezentowanych obiektach. Zgodne z podstawowym tematem, ale niestaranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.</p> <p>Ocena ndst.: spore luki w wiadomościach objętych programem, trudne do uzupełnienia (notoryczne nie przygotowywanie się do zajęć). Bierność w zajęciach. Brak zainteresowania przedmiotem. Niewłaściwe wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.</p>

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Bukowski J., <i>Postawy wobec sztuk najnowszej</i>, Warszawa 1981 Freeland C., <i>Czy to jest sztuka?</i>, Rebis, Poznań 2004 Gołaszewska M., <i>Estetyka współczesności</i>, WUJ, Kraków 2001 Kuczyńska A., <i>Sztuka i społeczeństwo</i>, PWN, Warszawa 1976 Kruczkowska Z., <i>Główne tendencje w polskiej krytyce sztuki</i>, WNAP, Kraków 2002 Porębski M., <i>Pożegnanie z krytyką</i>, Kraków-Wrocław 1983 Blogi internetowe współczesnych krytyków m.in. Kowalczyk, Ujma, Gorczyca, Banasiak itp. Danto A. C., <i>Czym jest sztuka</i>, Wyd. Aletheia, Warszawa 2016 Greenberg C., <i>Art and Culture</i>, Beacon Press, 1961</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Szuman S., <i>O sztuce i wychowaniu estetycznym</i>, WSiP, Warszawa 1975 Schuler U., Tauber R. E., <i>Skandal? Sztuka!</i>, Świat Książki, Warszawa 2010</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej